

Huvudman

Söderhamn Knowledge AB
org.nr 559069-2223
info@soderhamnsfriskola.se

Ärendet

Tillsyn av den enskilda huvudmannen Söderhamn Knowledge AB; nu fråga om uppföljning av beslut den 19 juni 2025 avseende huvudmannens ekonomiska förutsättningar.

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § 1 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Söderhamn Knowledge AB avseende brister rörande ekonomiska förutsättningar. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har under 2025 och 2026 genomfört en tillsyn av huvudmannen Söderhamn Knowledge AB. Tillsynen har omfattat en prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar.

Tillsynen visade att Söderhamn Knowledge AB hade bristande ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Skolinspektionen förelade därför huvudmannen, i beslut den 17 februari 2025 (dnr 2024:6577) att senast den 20 maj 2025 vidta åtgärder för att rätta till påtalade brister avseende ekonomiska förutsättningar. Vid uppföljning av beslutet konstaterades att påtalad brist kvarstod.

Skolinspektionen har därefter den 19 juni 2025 beslutat att förelägga Söderhamn Knowledge AB att senast den 20 februari 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna rörande ekonomiska förutsättningar.

Söderhamn Knowledge AB har den 20 februari 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Huvudmannen har den 15 maj 2026 även inkommit med kompletterande uppgifter till redovisningen. Vidare har kreditupplysning inhämtats i ärendet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt beslut tagit ställning till om Söderhamn Knowledge AB har följt föreläggandet samt om påtalad brist har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Avstående från ingripande

Ekonomiska förutsättningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 17 februari 2025 samt i uppföljningsbeslut den 19 juni 2025 att Söderhamn Knowledge AB inte hade ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Skolinspektionens utredning visade att huvudmannen inte bär sina kostnader och att det egna kapitalet var negativt. Skolinspektionen har därför förelagt Söderhamn Knowledge AB att se till att verksamheten bär sina kostnader och att se till att det egna kapitalet uppgår till minst det registrerade aktiekapitalet.

Huvudmannen har i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder inkommit med årsredovisning för 2024/2025 samt revisionsberättelse, resultat- och balansrapport för perioden 1 juli 2025 till och med 30 april 2026, utdrag från skattekontot för perioden 20 maj 2025 till och med 19 februari 2026, budget för läsåret 2025/2026, utdrag från checkräkningskonto, uppgift om antalet elever höstterminen 2025 och vårterminen 2026, skriftlig redogörelse daterad den 20 februari 2026 samt 15 maj 2026. Skolinspektionen har i ärendet även inhämtat kreditupplysningar.

Resultatrapporten för de första 10 månaderna av räkenskapsåret 2024/2025, som inkom till Skolinspektionen inför Skolinspektionens beslut som fattades 19 juni 2025, visade ett negativt resultat om minus 670 000 kronor för denna period. Av årsredovisningen för hela räkenskapsåret 2024/2025 framgår att huvudmannen redovisar ett resultat om minus 330 000 kronor. Resultatrapporten för innevarande räkenskapsårs första tio månader, perioden 1 juli 2025 till och med 30 april 2026, visar ett positivt resultat om 236 000 kronor.

Enligt den balansrapport som inkom till Skolinspektionen inför beslut som fattades 19 juni 2025, uppgick det fria egna kapitalet till minus 578 000 kronor per den 30 april 2025. Enligt årsredovisning för 2024/2025 uppgick det fria egna kapitalet per bokslutsdatum 30 juni 2025 till minus 241 000

kronor och det totala egna kapitalet till minus 191 000 kronor. Huvudmannens skulder var därmed större än huvudmannens tillgångar. Enligt inkommen balansrapport för innevarande räkenskapsår uppgår det fria egna kapitalet per 30 april 2026 till minus 5 000 kronor och det totala egna kapitalet till 45 000 kronor.

I revisionsberättelsen för 2024/2025 lämnade revisorn en särskild upplysning som påpekade att bolagets egna kapital understeg hälften av aktiekapitalet, att bolagets kortfristiga skulder översteg omsättningstillgångarna samt att resultatet för räkenskapsåret var negativt. Revisorn påpekade att dessa faktorer tyder på en väsentlig osäkerhetsfaktor som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta sin verksamhet.

I den skriftliga redogörelsen som inkommit till Skolinspektionen den 20 februari 2026 förklarar huvudmannen att den anpassning av personalstyrkans storlek i förhållande till det nya elevantalet som genomförts under räkenskapsår 2024/2025, ledde till ett bra och balanserat avslut på läsåret. Den preliminära förlusten huvudmannen hade beräknat till cirka 500 000 kronor för läsåret som helhet, slutade istället på en förlust om 330 000 kronor. Detta trots minskat elevunderlag under vårterminen 2025. Huvudmannen skriver att de är säkra på att läsåret som helhet kommer visa ett plusresultat då de nu jobbar förebyggande gällande ekonomin.

I den skriftliga redogörelsen som inkommit till Skolinspektionen den 15 maj 2026 informerar huvudmannen om att aktiekapitalet per 30 april 2026 nu är nära täckt och att 5 000 kronor fattas. Vidare skriver huvudmannen att de räknar med att aktiekapitalet vid räkenskapsårets slut ska vara helt återställt vilket varit målet från början av läsåret. Åtgärder som genomförts för att få en ekonomi i balans är bland annat noggranna beräkningar innan varje nytt läsår gällande elevantal, minskning av antalet klasser för en mer ekonomiskt hållbar personalorganisering och bygga upp mer marginal och bli mindre sårbara framåt. Om elevantalet ökar igen övervägs en ökning av antalet klasser igen. Under våren 2026 har även andra kostnadsbesparande åtgärder genomförts och små justeringar görs löpande under läsåret, enligt huvudmannen.

Huvudmannen informerar även att de sedan hösten 2025 fått beviljat en checkräkningskredit på 500 000 kronor för att öka likvidbehållningen. Per 30 april 2026 samt 13 maj 2026 var 77 000 kronor av denna kredit utnyttjad enligt inkommet bankkontoutdrag.

Huvudmannen har inte några betalningsanmärkningar eller skulder hos Kronofogdemyndigheten enligt inhämtad kreditupplysning daterad 29 maj 2026.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för bland annat förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och fritidshem. Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket skollagen lämnas om den enskilde bland annat har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

I 26 kap. 3 § första stycket 5 skollagen anges att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 § skollagen.

I förarbetena till skollagen anges att kravet på ekonomiska förutsättningar gäller under hela den tid då verksamheten bedrivs. I kravet på ekonomiska förutsättningar ligger att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som innebär att den bär sina kostnader och att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar. Det kan bli aktuellt att ingripa mot en aktör om ekonomin kraftigt försämras, till exempel genom vikande elevunderlag eller att aktörens tillgångar minskar, på ett sådant sätt att det påverkar förutsättningarna att bedriva en verksamhet av godtagbar kvalitet enligt lagar och andra föreskrifter. Om verksamheten visar ett underskott bör det vägas in om det finns fonderade eller andra medel, exempelvis en bankgaranti, tillgängliga för att hantera underskottet. En prognos som visar att det finns förutsättningar att inom skälig tid nå ett överskott kan också vara en indikation på att kravet är uppfyllt. Vidare anges att om en tillsynsmyndighet konstaterar att det finns risk att verksamheten inom en nära framtid kommer att gå i konkurs bör detta vara ett skäl att ingripa mot verksamheten (prop. 2017/18:158 s. 50 och 122).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Söderhamn Knowledge AB inte följt Skolinspektionens föreläggande då huvudmannen inte sett till att det egna kapitalet uppgår till minst det registrerade aktiekapitalet. Det är viktigt att en skolhuvudman bedriver en verksamhet med en ordnad ekonomi, då det i kravet på ekonomiska förutsättningar ingår att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som innebär att den bär sina kostnader och att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar.

Utredningen har visat att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att rätta brister enligt tidigare beslut och Skolinspektionen bedömer att de vidtagna kostnadsreducerande åtgärderna har slagit igenom och haft effekt då huvudmannen nu bär sina kostnader och verksamheten visar ett positivt resultat. Skolinspektionen konstaterar även att huvudmannen har fått beviljat en checkräkningskredit för att öka det likvida utrymmet.

Det framgår att huvudmannen i och med det positiva resultatet har återställt en stor del av aktiekapitalet. Det egna kapitalet är nu positivt men det saknas fortfarande 5 000 kronor innan summan av det egna kapitalet uppgår till det registrerade aktiekapitalet.

Mot ovanstående bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte uppfyller skollagens krav om att en huvudman ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten då aktiekapitalet fortfarande inte uppgår till minst det registrerade aktiekapitalet.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Söderhamn Knowledge AB uppfyller inte författningarnas krav vad gäller ekonomiska förutsättningar.

Utredningen visar att huvudmannen har återställt aktiekapitalet till största del, men att det fortfarande saknas 5 000 kronor innan egna kapitalet uppgår till det registrerade aktiekapitalet. Huvudmannens prognos är att aktiekapitalet är helt återställt till vid slutet av räkenskapsåret och Skolinspektionen finner ingen anledning att betvivla detta. Mot ovanstående bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som ringa och finner därför skäl att avstå från att ingripa.

X Johannes Behndig

Beslutsfattare
Signerat av: Johannes Behndig

X Mirja Wallström

Föredragande
Signerat av: Mirja Wallström

I ärendets slutliga handläggning har även ekonomerna Anne Adamsen och Linn Håkansson medverkat.